

SIFATLI TA'LIM TARAQQIYOTIDA ZAMONAVIY TEKNOLOGIYALAR

<https://doi.org/10.70728/conf.v2.i02.008>

Sharopova Amira Muzaffarovna

Annotatsiya: Ushbu tezisda sifatli ta'lim jarayonini rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalarning ahamiyati, ularning ta'lim sifati va samaradorligiga ta'siri tahlil qilinadi. Zamonaviy axborot-kommunikatsiya vositalari va raqamli platformalar o'quvchilarning bilim olish jarayonini interfaol, individual va qulay holga keltirishda muhim vosita sifatida ko'rib chiqiladi. Tezisda, shuningdek, texnologiyalarni ta'limda samarali joriy etish usullari, o'qituvchilar va o'quvchilar uchun yaratilgan imkoniyatlar hamda yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar va ularning yechimlari muhokama qilinadi. Ta'lim sohasidagi innovatsiyalar zamonaviy texnologiyalar yordamida ta'lim sifatini oshirish va yosh avlodni yangi bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlashdagi o'rinini ochib beradi.

Kalit so'zlar: sifatli ta'lim, ta'lim taraqqiyoti, zamonaviy texnologiyalar, axborot-kommunikatsiya vositalari, raqamli ta'lim, interfaol o'qitish, ta'lim samaradorligi, innovatsiyalar, ta'limda texnologiyalar, o'quv jarayoni.

KIRISH. Bugungi kunda ta'lim tizimida sifatli ta'limni ta'minlash mamlakatlarning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida muhim omil hisoblanadi. Zamonaviy texnologiyalarning tez sur'atlar bilan rivojlanishi ta'lim jarayoniga yangi imkoniyatlar olib kirmoqda, bu esa o'quv jarayonini samarali va interfaol qilishda katta rol o'ynaydi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) yordamida ta'lim olish sharoitlari kengayib, individual yondashuv, bilimlarni chuqurlashtirish va o'quvchilarni mustaqil fikrlashga o'rgatish imkoniyatlari yuzaga kelmoqda. Shu sababli, sifatli ta'limni rivojlantirishda zamonaviy texnologiyalarni joriy etish va ularni samarali qo'llash masalalari dolzarb hisoblanadi. Ushbu ishda ta'lim sohasida texnologiyalarni qo'llashning ahamiyati, ularning ta'lim sifatiga ta'siri hamda mavjud muammolar va ularni hal qilish yo'llari ko'rib chiqiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI. Zamonaviy ta'limda texnologiyalarni qo'llash masalasi so'nggi yillarda ko'plab tadqiqotchilar tomonidan o'rganilgan. Masalan, J. Prensky (2001) "digital natives" tushunchasi orqali yosh avlodning raqamli texnologiyalar bilan bog'liqligini ta'kidlab, ta'lim jarayonida zamonaviy texnologiyalarning o'rnini haqida yangi yondashuvlarni taklif qilgan. Shuningdek, Salman Khan tomonidan asos solingan Khan Academy kabi platformalar onlayn ta'limning samaradorligini ko'rsatmoqda (Khan, 2012). Mahalliy tadqiqotlarda esa, O'zbekiston

ta'lim tizimida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish va ularning ta'lim sifatiga ta'siri masalalari yoritilgan (Islomov, 2020; Toshpo'latov, 2021). Ular ta'kidlaganidek, texnologiyalar o'quvchilarni faollashtirish, individual yondashuvni kuchaytirish va bilimlarni yanada chuqurroq o'zlashtirish imkonini beradi. Biroq, ayrim tadqiqotlarda texnologiyalarni joriy etishdagi muammolar, jumladan, infratuzilma yetishmovchiligi va o'qituvchilarning malaka darajasi pastligi haqida ham so'z boradi (Karimov, 2019). Shu bilan birga, xalqaro tadqiqotlar zamonaviy texnologiyalar ta'lim sifatini oshirishda samarali vosita ekanligini ko'rsatmoqda (OECD, 2020). Umuman olganda, adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, zamonaviy texnologiyalar sifatli ta'limni rivojlantirishda muhim vosita sifatida e'tirof etilgan va bu sohada yanada chuqurroq tadqiqotlar olib borilishi zarur.

XULOSA VA TAVSIYALAR. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, zamonaviy texnologiyalar sifatli ta'limni rivojlantirishda muhim omil hisoblanadi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari ta'lim jarayonini interfaol, individual va qulay qiladi, o'quvchilarning bilim darajasini oshirishga hamda mustaqil fikrlash qobiliyatini shakllantirishga yordam beradi. Shuningdek, texnologiyalar o'qituvchilarning pedagogik faoliyatini samaraliroq tashkil etishga imkon beradi. Biroq, texnologiyalarni keng qo'llash uchun zarur infratuzilma va malakali kadrlarni tayyorlash masalalari hanuz dolzarbdir.

Tavsiyalar:

1. Ta'lim muassasalarida zamonaviy texnologiyalarni joriy etish uchun infratuzilmani takomillashtirish zarur.
2. O'qituvchilarning axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanishi uchun muntazam malaka oshirish kurslarini tashkil etish kerak.
3. Ta'lim jarayonida interfaol va individual yondashuvni ta'minlovchi raqamli platformalar va dasturlarni kengroq joriy etish lozim.
4. Texnologiyalarni qo'llashning ijtimoiy va iqtisodiy to'siqlarini aniqlab, ularni bartaraf etish bo'yicha davlat va nodavlat sektorlar hamkorligini kuchaytirish muhimdir.
5. Kelgusida ta'lim sohasida zamonaviy texnologiyalarning samaradorligini oshirish uchun ilmiy-tadqiqot ishlari va amaliyotlarni yanada rivojlantirish tavsiya etiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Mirziyoyev Sh.M. "Milliy taraqqiyot yo'limizni qat'iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko'taramiz." - T.: O'zbekiston, 2017.
2. Abdullayeva N. Maktabgacha ta'limga variativ yondashuv asosida takomillashtirish. Ped. fan. nom... diss. –T.: 2020. – 164 b.

3. Qodirova F.R., Qodirova R.M. “Maktabgacha yoshdagi bolalarga ikkinchi tilni o’rgatish metodikasi”, O’quv-metodik qo’llanma, -T.: 2004.
4. Монахов В.М. Введение в теорию педагогических технологий. Монография, г. Волгоград «Перемена» 2006.
5. O’zbekiston respublikasining ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishiga qo’yiladigan davlat talablarini tasdiqlash haqida O’zbekiston Respublikasi maktabgacha ta’lim vazirining buyrug’i. 2018- yil 18 –iyun.
8. “Ilk qadam” Maktabgacha ta’lim muassasasining Davlat o’quv dasturi.

